

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA2019/Imm.138

16. oktober 2019

Stine Egede

Kinguaassiuutitigut meeqqanik atornerluisoqarsimatillugu pineqaatissiisarnerup sakkortusinissaanik Nunatsinni unnerluussisussaataitasut kaammattorneqarnissaat siunertaralugu Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasut saaffigineqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Siullermik Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit qujaffigiumavarput, ukiorpassuarni inuiaqatigiinni ajornartorsiutitta eqqartortuarsimasatta, uggornaraluaqisumilli annertunerusumik inatsisitigut iliuusissanut sammisunik iluatsikkuminaatsissimasatsinnut tunngasumik siunnersuuteqarmat.

Qularutigingilara inuppassuit misigisutsikkut maannarpiaq aalassatsinneqarsimassasut matumani oqallisigisatta qaqqinneqarnerani. Ilisimavarput inuppassuit meeraanermi arlaatigut kinguaassiuutitigut innarligaasimasut. Taakkunani amerlasoorpassuit isertugaatigaat, ilaat ukioqqortuupput, isertugaatertillu ilaasa ukioqatigingajappaat.

Meerarpassuit ullumikkut akornatsinni isertugaateqarput, kangusullutik, qunullutik ersillutilluunniit killissamik qaangiiffigitissimanerup kinguneranik iliusissaaruteqqallutik.

Qujanartumilli amerlasuut sapiiserluinnaqqissaarlutik inersimasunut saaffiginninnikuupput tamatumalu kinguneranik suliassamik politiinut suliassiissutiginninnermik kinguneqartumik. Ajoraluartumilli uppernarsaatissaqanngittutut suliassat amerlasuut unitsinneqartariaqartarput.

Kialuunniit takorloorsinnaavaa, qanoq inuttut nakkarnartigissasoq. Timi tarnilu aserorneqartut, inuunerup sinneranut timi ikilernerqartoq, inuttullu illersugaasutut misigisimanginneq. Qanoq ililluni timi tarnilu peqqinnartumik inuuneqarsinnaava katsorsarneqanngikkuniluunniit, pisimasup kingorna.

Qujanartumik ullutsinni piffiit ilaanni pasitsaasisoqarnerup kingorna katsorsaaneq ingerlanneqartalernikuvoq, politiit suliassa qanoq inernilerneqarnissaa aporfiginagu.

Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit siunnersuuteqarpoq kinguaassiuutitigut meeqqanik atornerluisoqarsimatillugu pineqaatissiisarnerup sakkortusinissaannik unnerluussisussaataitasut aaliangiussaqaarnissaannik.

Inuiaqatigiit ukiorpassuarni eqqartortuarpaat meeqqanut kinguaassiuutitigut innarliisoqartillugu ullumikkut pineqaatisseeriaaseq sakkukippallaarnerarlugu.

Ullumikkut pineqaatissiinerit ukiut tallimat tikillugit parnaarussaannermik kinguneqartarput. Pinerluttulerinermi inatsit malillugu periarfissaqarpoq ukiut qulit tikillugit parnaarussisoqarsinnaalluni.

Taamaattorli aamma pinerlussimasoq tarnimigut nappaateqartoq paasineqarpat , arlaleriarluniluunniit pinerluutitik assigisaannik pinerluuteqarsimappat killiligaanngitsumik parnaarussivimmum matoqqasumut inissiisoqartarpoq.

Naalakkersuisut siullermeerinninnermi akissutiminni pineqaatissiisarnermi sivitsuisinnaaneq siunertaralugu, tassalu ullumikkut periarfissaasumiit ukiut quliniit, 16-nut qaffaasinnaaneq, Inatsisinut Atuutsitsinermut Ministerimut noqqaassuteqarnera itisiliisumik sammeneqassappat kissaatigaarput Naalakkersuisoq Inatsisartunut tamannarpiaq pillugu saaffiginneqqaassasoq.

Isumaqarpugut maanna pineqaatissiissutigineqartartut, tassalu pinerluttulerinermi inatsimmi § 147-mi periarfissaq, ukiuni qulinut periarfissaq immiini naammattoq.

Taarsiulluguli Inuit Ataqtigiinni kaammattuutigerusupparput isertitsivimmiittussanngortinneqarnermut ilaliullugu katsorsarneqartarnissaq piunasaqaatinngussassoq. Ima paasillugu; assersuutigalugu ukiuni arlalikkaani parnaarussassanngortinneqaraanni, saniatigut tarnip pissusaannik ilisimasalinnit katsorsarneqartarnissaq.

Nalunngisatsitummi pinerluttartut amerlasuut ajoraluartumik namminneerlutik meeraanermi, inuusuttuaraanermi allaallumi inersimasunngoreerlutik assigiinngitsutigut killissaminnik qaangiivigineqarsimasuusarput, ilaatigut amerlasooriarlutik atornerlunneqarsimasuusarput, pinngitsaalineqarsimasarlutilluunniit.

Piviusormi unaavoq pinerlussimasut eqqartuusaasimanermi kingorna isertitsivimmiissimariarlutik ilai misiligummik anisarput, ilaalli piffissaq naagaangat anigaangamik ajoraluaqisumillu ilaat assingusunik pinerloqqittarput. Taamaallutik ilai arlaleriaqalutik pineqaatissinneqartariaqartarput. Tamannalu isumaqarpoq meeqqat amerlanerusut innarlerneqartarnerinik. Uffa immaqa pineqaatissinneqartoq katsorsarneqaaqaarluni aniguiguni pinerloqqissanngittoq.

Inuit Ataqtigiinni upperaarput inuk kinguaassiuutitigut innarliinermik arlaleriarluni pinerlussanngippat katsorsaaneq aqqutissaasoq.

Inuiaqatigiittut akisussaaffimmik tiguisariaqalerpugut pinerlunnerit taamaattut annikillisikkiartussagutsigit.

Inuiaqatigiittut tamatta pisussaaffigaarput, pingaartumik meeqqat illersorneqarnissaat.

Pineqaatissiinermut atatillugu katsorsaasarnissamut kikkut akiliisuussanersut, tassalu Kriminalforsorgip iluaniissanersoq, imaluunniit nunatta nammineerluni akilissaneraa, tassalu peqqinnissaqarfikkoorlugu eqqartorluagassaavortaaq.

Naalackersuisut akissuteqaamminni pineqaatissiisarnerup pillaatinnngortinnissaanut suliakkiisimaneq Inuit Ataqtigiinni maluginiarpaat. Isumaqarpugut apeqqut taanna eqqartuussiveqarnikkut aaqqissuussaansigut tunngaviusumik allannguutaaniartoq angisoorujussuusoq. Immikkullu sammisariaqartoq. Ilami imak imaannaanngitsigaaq siunnersuutit ataasiakkaat aqqutigalugit tamanna sammisassaanani. Nalilersuineq oqallinnerlu siammasissoq aamma peqqaartariaqarpoq. Pingaartumik susassaqtunik peqataatitsineq avaqqunneqarsinnaanani.

Inuit Ataqtigiit minnerpaamik paaserusuppaat pineqaatissiineq qanoq ittoq Naalackersuisunit takorloorneqarnersoq. Naalackersuisut oqallinnermi naggasiinerminni tamanna nassuiartariaqarpaat. Ersarissumillu oqaatigeriissavarput, Inuit Ataqtigiit Naalackersuisut siunnerfigilersaagaannut imaaliallaannaq peqataasinnaanngimmata.

Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit siunnersuuteqarnerminni siunertaraa pinerlineqarsimasut inatsisinik illersorneqartutut ullumikkornit annerusumik inatsisinik illersorneqarnissaat. Inuup inuuneranut innarliineq qanoq naleqarpa? Aamma anguniagarput pingaartoq tassaavoq pinerlussimasut pineqaatissinneqareerlutik aniguiinerminni, inuiaqatigiinnut anillaateqqinnerminni meeqqanut inersimasunullu ulorianartorsiortitseqqinnginnissaat. Ima paasillugu isertitsivimmiinnerminni piffissami naammattumi katsorsarneqarsimallutik, aatsaalli ulorianarunnaartutut naliliiffigineqarunik inuiaqatigiinnut tamakkiisumik akuliutsinneqartalernissaat.

Inatsisit pilersinneqarput inuiaqatigiit illersorniarlugit. Inuit pinerluffigineqannginnissaat siunertaralugu. Pinerluffigineqarsimappata pinerliisoq paasitikkumallugu iliuitsit inuiaqatigiit akuerinngilaat.

Taamaattorli nassuerutigisariaqalerparput kinguaassiuutitigut pinerliinerit parnaarussinerinnarmi pineqaatissiissuteqartarneri naammannngimmata. Kinguaassiuutitigummi pinerliisoq nammineq innarligaareersimasinnaasarnera aallaavigalugu katsorsartariaqarnera allaqqussinnaanngitsoq Inuit Ataqtigiinni isumaqarpugut. Isumaqaratta napparsimasup killissamik qaangiineq piliarisaraa.

Puigussanngilluinnarparpulli pinerlineqartut piaarnerpaamik katsorsarneqartarnissaat inuiaqatigiit aamma akisussaaffigisariaqarmassuk. Ullumikkut ajoraluartumik amerlasuut ikiorneqalertortanngillat. Tamannalu annertuumik kingunerluutinngorsinnaasarpoq, inuunerup sinnerani annertuumik nanertuutaalluni.

Taama oqaaseqarluta Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat isumaqatiginagu oqaatigissavarput.

Siunnersuut Inatsisinut ataatimiititaliami sukumiisumik suliarineqarnissaa inassutigalugu ingerlateqqipparput. Qujanaq.